

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף עה.

כתיב (במדבר יא:ה) "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם" - ונחלקו רב ושמואל כדלהלן,
מה הנפ"מ המבוארות בסוגיא ממחלוקתם?

חד אמר - עריות	חד אמר - דגים	
שהיו מותרות להן עריות	שאכלו דגים חנם ¹	מה הוא "חנם"
לישנא מעליא לתשמיש	כפשוטו שאכלו דגים	מה פירוש "ונאכל"
שהיו זהירים בעריות שנאסרו לבני נח	שהיו זהירים בכל העריות	"גן נעול אחותי כלה"
כפשוטו שנאסרו בעריות	גם בכו על שנאסרו בעריות	"בוכה למשפחותיו"

מה דרשו מהפסוק (שמות טז:לא) "והמן כזרע גד לבן"?

לבן	כזרע גד	
היה לבן כמרגלית פנינה	הוא היה עגול כזרע גד ²	לרב אסי
-----	דומה לזרע פשתן בגבעול - שהוא עגול	לת"ק דברייתא
-----	גד - דומה להגדה שמושכת לב האדם	לאחרים
שהיה מלבין עונותיהם של ישראל ⁴	גד - שמגיד ואומר אם בן ט' לראשון או בן ז' לאחרון ³	לתניא אידך
-----	גד - שמגיד להם עבד של מי הוא, וכן מגיד להם אם האיש סרח או אשתו	לר' יוסי

מה היה החילוק במן בין הצדיקים לבינוניים והרשעים?

לרשעים	לבינוניים	לצדיקים	
רחוק מהמחנה - "שטו העם ולקטו"	מחוץ למחנה אבל קרוב - "ויצא ⁶ העם ולקטו"	היה בפתח ביתם - "על המחנה" ⁵	בחיפוש אחר המן
כגרעיני תבואה שצריכים טחינה בריחים	כבצק עוגה שצריך הכנה	כלחם מוכן	כיצד היה יורד המן
	מיד מתו שלא יצטערו - "הבשר עודנו בין שיניהם" ⁷	-----	בעונש על תלונת הברש

¹ ודרש, שכשהיו ישראל שואבים מים הקב"ה מזמין להם בתוך המים דגים קטנים.
² דבאמת לא היה המן זרע גד - שהוא צמח כוסבר, אלא הכוונה שצורתו עגולה כמין הצמח הזה. וכן לא היה צבעו כצבע הצמח הזה, אלא היה לבן.
³ כפי איפה שהיה יורד המן, אם אצל הבעל הראשון סימן שהוא בן ט' לראשון, ואם אצל הבעל האחרון סימן שהוא בן ז' לאחרון.
⁴ דכיון שהיו דואגים שלא יפסיק מלרדת להם למחר - היו כל הזמן בתשובה.
⁵ לשון הפסוק (במדבר יא:ט) "ויבדדתי הטל על המחנה לילה יחד המן עליו".
⁶ יציאה אין במשמעותו למקום רחוק אלא במקום קרוב.
⁷ כתיב (במדבר יא:לג) "הבשר עודנו בין שיניהם טרם יפרת ואף ה' חכה בעם ויך ה' בעם מכה כפה מאד".